

Protocol geheimhouding

Juridisch kader

De gemeenteraad is een openbaar bestuursorgaan en vergadert in het openbaar tenzij de raad anders besluit. Transparantie in het openbaar bestuur is van groot belang en de besluitvorming van de gemeenteraad moet transparant zijn. Om die reden worden alle openbare stukken die door het college aan de raad worden aangeboden ook op het Raadsplein geplaatst, zodat deze voor iedereen zijn in te zien.

In sommige gevallen is het echter noodzakelijk om geheime informatie te delen met de raad. Om te waarborgen dat dit zorgvuldig gebeurt, moet aan een aantal wettelijke voorwaarden worden voldaan. Het opleggen van geheimhouding moet in overeenstemming zijn met de eisen die de Grondwet aan beperkingen van een grondrecht stelt. Dit betekent dat de geheimhoudingsplicht moet worden neergelegd in een bepaling in een wet die tevens de bevoegdheid tot het opleggen van een geheimhoudingsplicht normeert. De artikelen 25 en 55 van de Gemeentewet geven die normering aan. Geheimhouding kan worden opgelegd op grond van een belang genoemd in artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob). De grondwetsbepaling laat niet toe dat in een gemeentelijke verordening een geheimhoudingsplicht wordt gecreëerd of aanvullende regels worden gesteld. Indien op informatie geen geheimhouding rust dan is die informatie openbaar. Een ieder die kennis draagt van geheim verklaarde informatie dient zich te realiseren dat bij schending van de geheimhoudingsplicht, terwijl die nog niet opgeheven is, overgegaan kan worden tot strafvervolging op grond van artikel 272 van het Wetboek van Strafrecht.

Voor een zorgvuldige uitvoering van de wettelijke bepalingen, stelt het college het volgende protocol vast.

Protocol

1. Om verwarring over de status van stukken te voorkomen wordt alleen de term 'geheim' gebruikt. Bij de termen "vertrouwelijk" of "niet openbaar" kan over de juridische gevolgen onduidelijkheid ontstaan.
2. Die status is belangrijk omdat overtreding van de geheimhoudingsplicht een strafbaar feit is (art. 272 Wetboek van Strafrecht). Het geldt voor allen die kennis dragen van de geheime stukken/informatie.
3. De geheimhoudingsplicht geldt voor alle personen die bij de behandeling in de (besloten) vergadering aanwezig waren evenals alle personen die van het behandelde of van de stukken kennis dragen, bijvoorbeeld deskundigen (waaronder accountants), ambtenaren, de griffier, de burgemeester, wethouders, raadsleden, fractievertegenwoordigers etc. De geheimhouding heeft dus zowel betrekking op geheime stukken als op geheime (mondelijke) informatie.

4. Het college kan op grond van artikel 55 Gemeentewet geheimhouding opleggen op stukken die alleen in het college besproken worden. Het college bepaalt de termijn tot welke de geheimhouding geldt.
5. Het college kan op grond van artikel 25 geheimhouding opleggen op stukken die aan de raad worden overlegd. De raad moet de geheimhouding in de eerstvolgende raadsvergadering bekrachtigen, anders vervalt de geheimhouding.
6. Indien de raad niet voornemens is de geheimhouding te bekrachtigen, vraagt het college de raad om vooraf met het college te overleggen.
7. Het college biedt een openbaar raadsvoorstel en conceptraadbesluit aan de raad om de geheimhouding te bekrachtigen.
8. Een raadsvoorstel voor de bekrachtiging van geheime stukken bevat:
 - a. een raadsbrief waarin exact staat welke stukken geheim zijn;
 - b. een gemotiveerde toelichting op grond van welk lid van artikel 10 Wob het stuk ter geheimhouding aan de raad wordt voorgelegd;
 - c. de termijn tot welke de geheimhouding geldt;
 - d. de datum waarop het aanbiedende orgaan heeft besloten geheimhouding op te leggen.
9. Indien het college op of vóór de datum tot welke de opgelegde geheimhouding geldt van mening is dat de stukken alsnog geheim zouden moeten blijven, dan neemt het college een besluit waarin de geheimhouding met een bepaalde termijn wordt verlengd. Indien de verlenging van de geheimhouding is opgelegd o.g.v. art. 25 Gemeentewet dan wordt de raad in de eerstvolgende raadsvergadering gevraagd deze verlenging te bekrachtigen.
10. Het college plaatst op alle pagina's van de stukken die onder de opgelegde geheimhouding vallen het watermerk 'Geheim'.
11. Alvorens stukken te openbaren of aan de raad aan te bieden toetst de gemeentesecretaris of deze onder een eerder genomen besluit tot geheimhouding vallen. Hiervoor wordt een actuele lijst van genomen geheimhoudingsbesluiten bijgehouden.
12. Het college biedt geheime stukken alleen op papier aan de raad, door tussenkomst van de griffier, aan.
13. Indien het college van mening is dat een document in openbaarheid kan worden behandeld, maar het onderwerp is gerelateerd aan thema's die eerder geheim zijn verklaard, overlegt het college over de geheimhouding met de fractievoorzitters.
14. De steller van een stuk is primair verantwoordelijk voor de correcte aanlevering aan het college van geheime stukken. Het college is verantwoordelijk voor een correcte aanlevering van geheime stukken aan de gemeenteraad.
15. Geheime informatie wordt niet (alsnog) door de gemeente of door externen in voor de openbaarheid bedoelde stukken en/of informatiesystemen opgenomen.

Formulering collegebesluit:

A. Geen stukken naar de raad:

Conform advies besluit het college:

1. Op basis van art. 55 lid 1 Gemeentewet geheimhouding op te leggen omtrent de inhoud van dit voorstel en alle overige informatie die hieraan ten grondslag ligt. De motivering hiervoor is ... op grond van art.10 lid ... Wob).
2. De geheimhouding op te leggen tot (datum).

B. Stukken naar de raad:

Conform advies besluit het college:

1. Op basis van art. 25 lid 2 Gemeentewet geheimhouding op te leggen omtrent de inhoud van dit voorstel en alle overige informatie die hieraan ten grondslag ligt. De motivering hiervoor is... op grond van art.10 lid ... Wob).
2. Aan de raad voor te stellen deze geheimhouding te bekrachtigen in zijn eerstvolgende vergadering op grond van artikel 25 lid 3 Gemeentewet en de raad te verzoeken om vooraf met het college te overleggen indien de raad voornemens is de geheimhouding niet te bekrachtigen.
3. De geheimhouding op te leggen tot (datum).

Formulering raadsbesluit (alleen bij B van toepassing):

Het besluit van het college van (*datum, nr*) te bekrachtigen, waarbij met toepassing van artikel 25, lid 2, van de Gemeentewet geheimhouding is opgelegd op (*betreffende stuk(ken) noemen*).